

MANAGEMENTUL INOVAȚIONAL

(STUDIU DE CAZ: BIBLIOTECA ȘTIINȚIFICĂ A USARB)

Natalia LUCHIANCIUC,
Biblioteca Științifică,
Universitatea de Stat „Alec Russo”, Bălți

Abstract

This extract of the tesis of Natalia Luchianciuc is about the innovative management, a theme required for of all libraries types. Through a case study the author identifies innovative management elements of BS USARB activity, exemplifying with results and their practical application. The case study reveals that BS USARB is an innovative library, the librarians BS USARB are innovators. The empirical results confirm the assumption that BS USARB is an innovative library.

Keywords: *innovative management, definition, processus, chalenges, innovations, library.*

* * *

Introducere

Bibliotecile răspund prompt provocărilor generate de schimbările majore din viața socială și economică. „Schimbarea se începe cu managementul, afirmă Constantin Dumitrescu, iar procesele de management sînt primele care trebuie inovate pentru a genera schimbarea dorită [1]. Sîntem în epoca societății informaționale. Fluxul de informații indică viteză nelimitată, iar tehnologiile informaționale avansează vertiginos. Accesul la resurse, serviciile oferite utilizatorilor se schimbă rapid. Dacă nu implementăm noi metode eficiente de furnizare a serviciilor vom fi neglijați de către utilizatori. Puterea de a merge înainte o găsim în noi și în utilizatorii noștri. Dacă în secolul XX bibliotecile erau orientate spre document, acum interesul lor se concentrează mai mult spre utilizator și spre

modul în care informația poate fi pusă în cel mai scurt timp la dispoziția acestuia. Bibliotecile au devenit mai flexibile, mai libere în acțiuni, se mobilizează la acțiuni diversificate, orientate spre nou, spre schimbare, cum ar fi implementarea de noi servicii, de noi colecții și multe altele [2]. Pentru o bună funcționare a bibliotecii există o bună organizare a activității, a produselor și serviciilor pe care le pune la dispoziție, precum și o eficiență informare a utilizatorului.

„Inovația în management este inevitabilă. Nu poți conduce o instituție a secolului XXI pe un model de management de 100 ani”, spune Lidia Kulikovski [1, p. 127], fiindcă *bibliotecarul secolului XXI trebuie să posede abilități extraordinare de comunicare interpersonală, socială și tehnologică, să posede calități de lider, dar să se poată integra și lucrului în echipă, să creeze un context de încredere și respect, să fie preocupat de autoperfecționarea profesională, să sesizeze și chiar să creeze oportunități pentru instituție. Trebuie totuși prin tot ce facem să ne impunem, să demonstrăm că în mediul complex al secolului XXI sîntem indispensabili societății. Din mînuitori de cărți bibliotecarii trebuie să devină mînuitori de informații [3].*

Implementarea inovațiilor în managementul infodocumentar a devenit o nevoie profesională ce asigură supraviețuirea unei profesii. Este cunoscută fraza – a fi inovator înseamnă a vedea aceleași lucruri ca toată lumea, dar a te gîndi la ceva diferit. A fi creativ înseamnă a fi productiv, util, eficient, de valoare, deținător de cunoș-

tințe și experiențe noi, original. Deci, indiferent de vîrstă, origine, rasă potențialul inovator este caracteristic fiecărei persoane, inclusiv nouă, bibliotecarilor. Așadar, modernizarea și inovaționarea managementului infodocumentar este absolut necesară nu pentru a îndepărta utilizatorul de cartea tipărită, ci pentru a completa aceste resurse tradiționale vitale cu resursele oferite de noile tehnologii informaționale și de comunicare [3, p. 33]. Biblioteca și bibliotecarii USARB au fost întotdeauna deschiși inovațiilor, adoptînd o atitudine profesională permanent constructivă, care știe să implice bune practici manageriale atît în privința serviciilor tradiționale, cît și a celor moderne [4].

Repere teoretice privind inovația și managementul inovațional

Permanentele transformări generate de schimbările globale accelerate din sfera socială, politică, tehnologică, politico-administrativă, economică și cea ecologică impun societății contemporane necesitatea de modelare a ei corespunzător acestora. Astfel, se modifică necesitățile informaționale atît ale cetățenilor, cît și ale întregii societăți, care trebuie satisfăcute cu maximă promptitudine, în astfel de condiții, apare necesitatea orientării procesului inovațional.

Cercetătorul Peter Drucker, unul dintre cei care au studiat *inovația*, a definit-o ca „*un instrument specific al unui manager întreprinzător ce reprezintă un proces permanent de căutare a schimbării, o reacționare adecvată la această schimbare și o exploatează ca pe o ocazie pentru diferite afaceri sau diferite servicii*” [5]. Indiferent de faptul cum califică teoreticienii din domeniul biblioteconomic noțiunea de *inovație*, practica cotidiană demonstrează că orice inovație depășește cadrul activității tradiționale și întotdeauna are tendința spre progres. O idee inovațională se caracte-

rizează prin noutate, progres și avantaje. *Termenul de inovație, de origine din latina clasică, provine de la substantivarea – innovatio, innovationis (însemnînd „noutate”, „schimbare”, „prefacere”) – a verbului innovo, innovare (cu înțelesul de a înnoi). Pre-luat din franțuzescul „innovation”, devine românescul „inovație”, păstrîndu-și, de la început pînă în zilele noastre, accepțiile de „noutate” și „nou”. Termenul „inovație” este încărcat, astăzi, cu sensul de diferență calitativă, de ceva calitativ nou în raport cu altceva, ca depășire a existentului, ca ceva ce duce spre superior, spre mai bine, spre progres, originalitatea fiind nota ei definitorie [6].*

Inovațiile – reprezintă modificările apărute în procesul producției de mărfuri și servicii, în relațiile social-economice, știință, cultură, educație și în alte sfere ale activității umane, condiționate de utilizarea resurselor intelectuale și orientate spre modernizarea procesului de producție, îmbunătățirea rezultatelor și (sau) reducerea costurilor.

În prezent există diferite modalități de grupare a inovațiilor, determinate de nivelul de dezvoltare al gîndirii științifice, precum și de anumite puncte de vedere ale oamenilor de știință. Resursele electronice, deopotrivă cu noile tehnologii informaționale, și-au găsit locul în instituțiile bibliotecare. Tehnologiile informaționale moderne generează implementarea unui șir de inovații de toate tipurile, pornind de la inovațiile de produse, servicii și inovații tehnologice pînă la cele de organizare socială.

Eugeniu Hrișcev în publicația *Managementul inovațional* ne prezintă opiniile a numeroși specialiști care converg către următoarea clasificare a inovațiilor:

- **inovații productive:** crearea unor mărfuri sau servicii, care să îndeplinească funcții noi sau să necesite cheltuieli mai mici, dar să fie de o mai bună calitate;

- **inovații tehnologice:** utilizarea utilajului nou sau modernizat, implementarea unor metode de producție mai eficiente;
- **inovații organizaționale:** modificarea organizării și structurii producției, muncii și gestiunii;
- **inovații de piață:** crearea unei piețe noi de desfacere, valorificarea noilor surse de materie primă, semifabricate, materiale, accesorii, energie;
- **inovații complexe:** îmbinarea tuturor tipurilor de inovații: *productive, tehnologice, organizaționale, de piață*;
- **inovații științifice** (rezultatele muncii de cercetare științifică);
- **inovații de proiectări** (rezultatul PTS);
- **inovații de producție** (rezultatul acumulării experienței);
- **inovații sociale și de comportament** (îmbunătățirea condițiilor de muncă și de trai, care, la rândul lor, influențează comportamentul oamenilor);
- **inovație neprotejată** (accesibilă tuturor).

În cadrul bibliotecii, inovațiile și obiectivele de bază ale activității inovaționale sînt: serviciile și produsele; tehnologia de bibliotecă; organizarea dezvoltării bibliotecii, baza socială a schimbărilor. Pornind de la acestea, la tipurile de bază ale inovației se referă:

- **inovații productive** sau inovațiile de produse (mărfuri) și de servicii – producția și serviciile prestate sînt supuse schimbărilor;
- **inovații tehnologice** – sînt modificate procesele tehnologiilor de bibliotecă;
- **inovații organizaționale** sau inovațiile de organizare – au loc modificări de structură, sînt reorganizate

serviciile (compartimentele) existente în bibliotecă sau sînt create altele noi;

- **inovații sociale** – sînt supuse schimbărilor metodele de dirijare cu personalul bibliotecii, tradițiilor de formare a colectivului și alte aspecte sociale.

V.G. Medânski, într-o lucrare a sa, clasifică inovațiile după cinci criterii principale pe care le redă în tabelul 1.1 Ion Petresu [7].

Ideea de management a pătruns în biblioteconomie în ultimele decenii ale sec. XX, reflectînd tendința obiectivă de diversificare a managementului general în raport cu știința și practica social-umană, însuși termenul „*management*” fiind de origine americană. El a fost lansat de către Luis Brandéis în anul 1910 în legătură cu concepția motivației economice a salariaților. Cu timpul, odată cu cristalizarea și dezvoltarea științei manageriale, termenului dat i s-au atribuit diferite semnificații, cea mai reprezentativă fiind de știință a conducerii organizațiilor:

- proces de muncă în vederea conducerii științifice a organizațiilor;
- grup de colaboratori care profesază munca de conducere, avînd pregătire teoretică și practică în problemele conducerii;
- curs teoretic ce oferă cunoștințe privitoare la procesele și relațiile conducerii științifice a organizațiilor;
- artă a conducerii, implicînd iscusința, experiența și alte aptitudini importante procesului de conducere.

Biblioteconomiștii definesc managementul în baza unor tratări speciale. Cercetătorul român prof. Ion Stoica interpretează managementul de bibliotecă printr-un spectru motivațional marcant. El susține că „*nevoia de management derivă din necesitatea schimbării identității bibliotecilor vi-*

zavi de integrarea lor în structurile informaționale” [8]. Pe acest fundal se conturează un nou iflodel al instituției bibliotecare – moderne, flexibile, capabile de adaptare la cerințele erei informaționale, totodată cu o logică și structură „complexă”, „poliformă”, „deschisă”. Asemenea însușiri, susține autorul, sînt argumente puternice în favoarea managementului, deoarece „cu cît domeniul este mai complex și mai important în dinamica societății, cu atît caracterul indispensabil al managementului este mai evident, consecințele acțiunii manageriale sînt mai hotărîtoare”, în fine, Ion Stoica determină managementul ca „știință a maturității organismului social, știință a conducerii proceselor complexe” [9].

Managementul inovațional reprezintă un gen special al activității manageriale profesionale. Esența lui constă în organizarea și conducerea procesului de modernizare a producției de bunuri materiale și servicii în cadrul întreprinderilor din diverse ramuri ale economiei. Managementul inovațional este necesar și întreprinderilor industriale, și fermelor agricole, și instituțiilor științifice sau de învățămînt, și spitalelor sau oricărei organizații publice (primărie, prefectură, departament etc.). În organizațiile mari și mijlocii, funcțiile de management inovațional sînt îndeplinite de un lucrător cu pregătire profesională specială, iar în cele mici – de un manager cu profil larg sau de directorul însuși [10]. Principala particularitate a managementului inovațional constă în faptul că nu este legat de dirijarea unei activități stabile, bine organizate, ci a unei activități mobile, supusă diverselor modificări, adică el este indispensabil domeniilor în care e nevoie de un sistem flexibil de conducere. Această activitate comportă un grad mai mare de incertitudine și risc și necesită decizii nestandarde, cu caracter creator, o deosebită importanță avînd formarea unei echipe unite, precum și relațiile dintre oameni,

motivarea lor. De aceea, managementul inovațional este legat nemijlocit de economie, sociologie și de psihologia muncii, resurselor umane, precum și de aspectele juridice ale protecției proprietății intelectuale [11].

Managementul inovațional capătă o importanță deosebită în economia informațională din sec. XXI. Evoluția rapidă a internetului a provocat o adevărată revoluție în sfera producției și în toate celelalte domenii ale vieții umane. Dezvoltarea economiei oricărei țări, standardul de viață al populației nu sînt determinate astăzi numai de bogățiile minerale și de alți factori naturali și geografici, ci de capacitatea ei de a elabora și a implementa noile realizări ale științei, noile sisteme informaționale și de a le utiliza apoi în vederea permanentei modernizări a economiei naționale și creșterii capacității de concurență, integrării cu succes în piața mondială globală [12]. Managementul inovațional reprezintă un gen major al activității manageriale profesionale. Conținutul lui constă în organizarea și conducerea procesului de înnoire a producției bunurilor materiale și serviciilor în întreprinderile din diferite ramuri ale economiei naționale. În domeniul biblioteconomic și științelor informării noțiunea de management inovațional necesită înfăptuirea unor acțiuni succesive, pornind de la promovarea unei idei științifice noi și încheind cu crearea pe baza ei a unor produse, tehnologii sau servicii noi, care pot fi răspîndite în sfera economică și cea socială. Se are în vedere procesul de elaborare, implementare și utilizare a inovațiilor – pînă la uzarea lor morală definitivă.

Managementul inovațional reprezintă un gen major al activității manageriale profesionale. Conținutul lui constă în organizarea și conducerea unor activități supuse mobilității și unor schimbări permanente. Cu alte cuvinte este necesar în acele domenii ale producției care impli-

că un sistem managerial suplu și mobil. Semnificația managementului inovațional crește în permanență în economia informațională a sec. XXI. Dezvoltarea internetului s-a constituit ca act revoluționar atât în activitatea de producție, cât și în alte domenii în care este implicat managementul inovațional [7, p. 267].

Efectul, rolul și scopul implementării inovațiilor în managementul infodocumentar

Orice inovație implică o anumită schimbare în starea de lucruri existentă, un dezechilibru al stabilității producției. Aceasta necesită un consum mare de mijloace și timp, însă punctele slabe e că dereglează ritmul normal al muncii. De aceea, dorința nejustificată de a face cât mai multe schimbări, propuneri de inovații de dragul inovațiilor poate împinge organizațiile în situații de criză sau chiar de faliment. De aceea, inovațiile, în special cele ultraradicale, nu sînt justificate decît atunci, cînd implementarea lor are un efect pozitiv.

Efectul inovațiilor constă în rezultatul prognozat sau efectiv, care se manifestă prin creșterea eficiențării și calității serviciilor, sporirea productivității muncii, îmbunătățirea condițiilor de muncă, economisirea timpului utilizatorului, informarea rapidă la resursele infodocumentare. *Efectul* inovațiilor nu se exprimă numai prin indici valorici, ci și prin indici naturali: îmbunătățirea calității vieții și ameliorarea sănătății populației, a mediului, ridicarea nivelului profesional și de cultură al angajaților – categorii ce nu pot fi exprimate nemijlocit în numerar [5, p. 16]. Implementarea inovațiilor este un fenomen ce se desfășoară pretutindeni și continuu, or, altfel, omenirea nu ar fi cunoscut progresul la care s-a ajuns și nu și-ar continua dezvoltarea. Biblioteca, la fel, ca orice altă organizație, pentru a-și îndeplini misiunea ei, se află în continuă căutare de inovații

care ar putea să îmbunătățească calitatea activităților ei [13].

Heraclit spunea: „*Nimic nu este veșnic în afară de schimbare.*” La prima vedere, noi bibliotecarii, suntem mult mai conservatori, dar totuși în serviciul nostru apar atât de multe lucruri: noi direcții de activitate, noi metode, noi tehnologii. Viața întotdeauna ne pune la încercări, pe care de multe ori nu le putem depăși, dacă ne conducem după principiile vechi. Fără depășirea stereotipurilor și fără aplicarea noilor idei nu există progres. Lipsa ideilor este un indicator de euforie a colectivului. Dacă vom conștientiza această ipoteză, vom avea cadre calificate și prestigiu înalt, dar și satisfacție personală de la lucrul pe care-l îndeplinim zilnic [2, p. 18].

Efectul și succesul în implementarea inovațiilor este generat, în mare parte, de corectitudinea realizării procesului inovațional.

Așa cum ne prezintă Ion Petrescu în lucrarea sa [7, p. 53], procesul inovațional îndeplinește cinci obiective importante:

1) creșterea eficienței sistemului inovațional în sine;

2) crearea unor linii solide de comunicare în interiorul instituției;

3) coordonarea între proiecte și echipe cu minim efort;

4) învățarea presupune păstrarea informațiilor legate de performanța inovației pe întreaga durată a inițiativei (de la idee la comercializare) și punerea la dispoziția echipei implicate și a celei manageriale a acestor informații;

5) alinierea obiectivelor procesului inovațional la structurile ce îl compun.

Există premise obiective pentru implementarea managementului inovațional de bibliotecă. Cele mai semnificative sunt:

- nevoia creării suporturilor (ideologic, metodologic, organizatoric, material) pentru evoluția bibliotecii în societatea informațională;

- concurența în sfera informațională;
- necesitatea adaptării bibliotecii la schimbările frecvente din societate;
- presiunea raționalizării ca o condiție a unei bune gospodării;
- constrângerile economice din partea organelor de subzistență;
- criza așteptărilor bibliotecarilor vizavi de considerația socială.

Pentru realitatea biblioteconomică din Republica Moldova mai contează:

- transformările radicale ale activității bibliotecare în legătură cu transferul ei într-un nou cadru sociopolitic, economic și cultural;
- necesitatea depășirii concepțiilor negative asupra bibliotecilor generate de perioada de tranziție la economia de piață (baza economică sub nivel, escaladarea problemelor de bibliotecă pe plan secundar, refugiul tinerilor specialiști etc.) [9, p. 116].

La începutul mileniului al treilea, profesia de bibliotecar cunoaște o adevărată revoluție. În majoritatea instituțiilor infodocumentare se înființează noi centre de informare și documentare. Toate acestea vin cu ideea de a utiliza informațiile pentru gestiune mai eficientă a colecțiilor și fișierelor. Evident, toate inovațiile pornesc de acolo unde se fac cercetări, adică din universități și centre de cercetare. De aici rezultă că primele biblioteci care au apelat la informatizare sînt bibliotecile universitare. Dacă pînă nu demult biblioteca dispunea de cîteva milioane de titluri pentru a fi numită cea mai mare bibliotecă din lume, acum această caracteristică nu mai este valabilă. Cea mai „bună” bibliotecă este considerată cea care dispune de diferite mijloace de acces la informație, diferit celor tradiționale (ziare, cărți tipărite, reviste, broșuri...). Este de la sine înțeles că și publicul servit de bibliotecari s-a diversificat, a devenit mai modern mai exigent.

Avantajele acestor noi implementări sînt evidente: economisirea timpului, îmbunătățirea relațiilor cu publicul, încrederea și prestigiul instituției, muncă mult mai performantă.

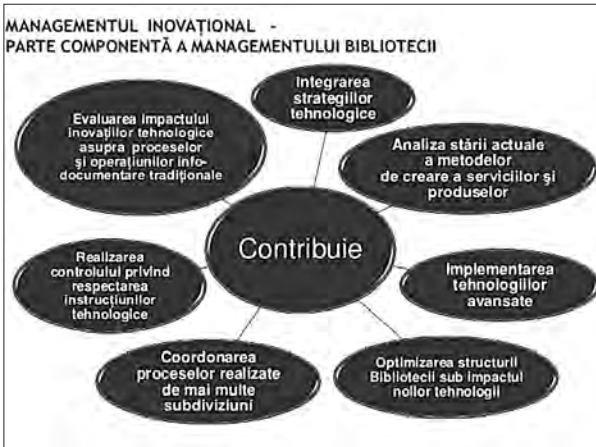
Aspecte de management inovațional în Biblioteca Științifică a USARB

Biblioteca Științifică este parte integrantă a procesului de studiu și cercetare științifică, clasată de Guvern la categoria superioară, Centru Biblioteconomic, Depozitară Regională a Băncii Mondiale, membru al Consorțiului REM (Resurse Electronice pentru Moldova), participantă la proiectele naționale SIBIMOL, *Memoria Moldovei* și internaționale.

Dinamică, deschisă și flexibilă – una din cele mai importante structuri universitare, asigură accesul la resursele infodocumentare pentru studenți, elevi, cadre didactice, cercetători, oferind servicii modernizate bazate pe noile tehnologii în vederea creșterii calității procesului de instruire și cercetare științifică. Ca structură de informare și documentare, Biblioteca a fost supusă mereu transformărilor, evoluînd în direcția:

- asimilării solicitărilor utilizatorilor, noilor tehnologii informaționale și comunicaționale;
- diversificării tipologiilor documentare, modalităților și tehnicilor de acces la resursele informaționale, serviciilor și produselor bibliotecare [14].

BȘ USARB a fost fondată în anul înființării Institutului învățătoresc (1945), odată cu prestigioasa Facultate de Filologie, în prezent Facultatea de Litere, a evoluat împreună cu instituția tutelară: de la 101 cărți, o sală de lectură de șase locuri, 36,6 m² la o colecție de 1022 mln documente în 294 mii de titluri, asigurînd confortul și normele estetice pentru 10 000 de utili-

zatori pe an, cadre didactice, masteranzi, doctoranzi, elevi, în zece săli de lectură, cu acces liber la raft, inclusiv WiFi, pot consulta / accesa / cerceta simultan 763 de cititori, iar în cele patru săli de împrumut la domiciliu se pot lua cărți cu dreptul de a fi scoase din Bibliotecă.

Biblioteca Științifică a construit cu răbdare și tenacitate o echipă performantă, din specialiști consacrați profesiei, ale căror nume s-a regăsit în topul laureațiilor Concursului Național *Cel mai bun bibliotecar din republică*: Elena Harconița (1993, 1999); Liuba Surlaru, Larisa Roșea (1998); Valentina Topalo (2002); Elena Scurtu (2003); Lina Mihaluța (2004); Silvia Ciobanu (2005); Elena Stratan (2007); Ana Nagherneac (2008); Ludmila Railean (2009); Elena Cristian (2010); Natalia Culicov (2011); Adela Cucu (2012); Ala Lisiu (2013); Taisia Aculova (2014); Tatiana Prian (2015). S-a aplicat cu consecvență principiul „persoana potrivită la locul potrivit”, iar escaladarea „everestului” performanțelor profesionale a fost posibilă doar împreună cu echipa. Numai așa au fost obținute succesele. Meritele deosebite ale bibliotecarilor noștri au fost apreciate cu înalte distincții de stat, cu diplome de onoare ale ministerelor Educației, Culturii, ale ABRM, AGEPI, ale Rectoratului Universității. Angajații BȘ USARB sînt prezenți întotdeauna în Topul

național *Cei mai buni bibliotecari ai anului*. Afirmarea, consolidarea oricărei profesii se realizează și prin literatura de specialitate, or, aceste documente, redactate în deplină conformitate cu rigorile științifice, ilustrează creativitatea și pasiunea bibliotecarilor, dovedesc evoluția sau stagnarea domeniului dat. Elaborarea lucrărilor bibliografice începe la noi din anul 1969 – cînd apare prima biobibliografie, consacrată lui Alecu Russo. În 1974 a fost editată și prima bibliografie a lucrărilor profesorilor. Procesul de

editare a lucrărilor bibliografice a luat tu-rații în perioada 2004-2005. Atunci au fost inițiate colecțiile: *Personalități universitare bălțene; Universitari bălțeni; Scriitori universitari bălțeni; Promotori ai culturii; Bibliographia universitas; Doctor Honoris Causa; Vestigio Semper Adora; Cultura informației; Profesionalizare; Biblioteca – 65*.

Pînă în prezent au apărut circa 100 de lucrări bibliografice (monografii, lucrări didactice, dicționare: de exemplu, *Universitari bălțeni, Deținători ai titlului Doctor Honoris Causa; Bibliotecarii universitari bălțeni*), 67 din ele fiind plasate în format electronic pe site-ul Bibliotecii, unele regăsindu-se și în colecția Bibliotecii Congresului SUA [14, p. 23].

Lucrearea *Catalogul lucrărilor editate de bibliotecarii bălțeni* conține peste o mie de înregistrări despre monografiile, materialele conferințelor, lucrările bibliografice, didactice, mai bine de 500 de articole care pot fi citite în format electronic, inclusiv în revista *Confluente bibliologice*, apariția căreia a fost prilejuită de aniversarea a 60-a de la fondarea Bibliotecii și care poate fi lecturată integral pe site-ul nostru împreună cu alte reviste editate de universitarii bălțeni: *Artă și educație artistică; Fizica și tehnica, Limbaj și context, Glotodidactica, Tehnoscopia, Noua revista filologică, Semn*.

Anual, în luna octombrie, în Republica Moldova se desfășoară Săptămîna accesului deschis. Biblioteca organizează mai multe activități destinate cu scopul să determine cadrele didactice să-și ofere lucrările pentru Calea Verde sau Calea de Aur. La momentul actual, pe blogul OA din Republica Moldova sînt expuse toate revistele editate la Universitatea de Stat „Alecu Russo” din Bălți. Asigurarea accesului la resursele informaționale naționale și globale a devenit posibilă datorită Fundației „Soros-Moldova”.

Începînd cu 1986 viața Bibliotecii cunoaște un curs ascendent. Dimensiunii tradiționale a Bibliotecii i s-a adăugat dimensiunea inovatoare, determinată de impactul produs de noile tehnologii informaționale. Astfel, printre primele instituții din Republică, Biblioteca universității bălțene a început să se informatizeze, iar prima conexiune la internet din Universitate s-a produs anume la Bibliotecă. Despre aceste momente își amintește cu satisfacție rectorul, academicianul Nicolae Filip (1986-2007) în luarea sa de cuvînt cu prilejul aniversării a 60-a a Bibliotecii Științifice.

În anul 1989 este inițiat catalogul electronic în formatul MARC, sînt create premisele desfășurării viitorului proiect de informatizare a Bibliotecii. În 1992 Institutul Pedagogic este reorga-

nizat în Universitatea de Stat „Alecu Russo”. Biblioteca devine un autentic laborator de muncă intelectuală cu o colecție de 1 308 788 unități materiale. Se înființează Facultatea de Economie și Drept. Se deschide Liceul Regional „Ion Creangă”. Biblioteca perfecționează politicile de completare a colecțiilor, introduce noi servicii, schimbă structura organizațională, se deschide sala de lectură specializată „Științe socioumanistice și economice”.

În anul 1998 începe realizarea proiectului ABUB-SOROS – 98, subsidiată de Fundația „Soros-Moldova” și OSI Budapesta, tot în acest an a fost procurat softul TinLib și hardware; apoi a urmat proiectul *Extinderea accesului la informație* – conectarea Bibliotecii la internet, procurarea abonamentului la baza de date *Legislația Republicii Moldova (MoldLEX)*, astfel că de aproape un deceniu Biblioteca este parte integrantă a rețelei electronice universitare și beneficiază de accesul la intranet prin

cablu optic, la internet – prin radio-modem asigurat de REN AM (Research and Educational Networking Associating of Moldova), rețea creată în 1999 cu susținerea NATO.

În anii 2001-2010 parcul de calculatoare a crescut vizibil, astăzi Biblioteca dispune peste 115 PC, scanere, printere și alt echipament, care solicită o permanentă actualizare și completare. Softul TinLib a fost și el îmbunătățit în câteva versiuni, iar conferirea titlului de Doctor Honoris Causa directorului general al Concernului Knauf, domnului dr. Henri Hamm, ne-a adus și o sponsorizare de 50 000 de lei, bani cu care am procurat modulul web-

OPAC (<http://tinread.usarb.md:8888/tinread/tinread.jsp>), câteva licențe pentru locurile de muncă în sistemul informațional.

Totodată, Biblioteca Științifică a reușit să posteze catalogul electronic pe internet. A fost creată prima versiune a paginii web, astfel că, de atunci, putem fi accesați din orice colțșor al mapamondului pe adresa: <http://libruniv.usarb.md>, blogul: <http://bs-usarb.blogspot.md>, inclusiv prin site-urile de socializare YouTube, Facebook, Twitter, Flickr, Wikipedia etc.

Biblioteca întreține relații de schimb național cu bibliotecile mari din Republica Moldova și internațional cu Biblioteca Centrală Universitară „Carol I”, Biblioteca Națională, Biblioteca Națională Pedagogică din București, bibliotecile universitare din Suceava, Iași, Cluj-Napoca, Timișoara, Craiova, Cernăuți.

Biblioteca întreține relații de schimb național cu bibliotecile mari din Republica Moldova și internațional cu Biblioteca Centrală Universitară „Carol I”, Biblioteca Națională, Biblioteca Națională Pedagogică din București, bibliotecile universitare din Suceava, Iași, Cluj-Napoca, Timișoara, Craiova, Cernăuți.

În toți acești ani, au fost inaugurate mai multe structuri internaționale:

- 1994 – Colecția JDP – New York: 126 de titluri în 4451 de exemplare;

COLECȚII ALE STRUCTURILOR INTERNAȚIONALE

- 2001 – Centrul de documentare al ONU;
- 2003 – Colecția Institutului Goethe – 243 de exemplare;
- 2004 – Fondul *Wilhelmi* – 679 de titluri în 1737 de exemplare;
- 2007 – Punctul de Informare al Biroului Consiliului Europei;
- 2008 – Biblioteca Depozitară a Băncii Mondiale;
- 2010 – Colecția Institutului Cultural Român, Direcția României în Afara Țării; Punctul de Informare NATO, fapt care a dimensionat fluxul informațional;
- 2014 – colecții particulare: *Mircea Druc* – 285 u.m.; *Ioan Călin Dimitriu* – 396 u.m.; *Leonid Gheorghian* – 277 u.m.; *Pavel Proca* – 464 u.m.; *Dan George Dimitrescu* – 2608 exemplare în 2578 titluri.

Una din preocupările de management a fost: perfecționarea structurii organiza-

ționale și optimizarea ei. Este aprobată o nouă structură organizațională acordată la cerințele și standardele internaționale. Sînt create cinci servicii: *Dezvoltarea colecțiilor, Catalogare, indexare; Organizarea și conservarea colecțiilor; Comunicarea colecțiilor; Informare și cercetare; Cercetare și asistență de specialitate*, precum și cinci centre: *Centrul informatizare și activități în rețea; Centrul marketing și activitate editorială; Centrul cultura informației; Centrul manifestări culturale, documentare și informare al ONU* [15].

Se implementează intranetul bibliotecar – *Folderul bibliotecarului*, instrument modern de amplificare a comunicării profesionale, se implementează versiunea 410 al programului TinLib, fapt ce conduce la procurarea și aplicarea modulului TinRead – catalog electronic on-line.

În anul 2003 se înființează Facultatea Științele Naturii și Agroecologie. Se creează colecții pentru noua facultate în sala de

lectură nr. 3 Științele naturii și științe reale, iar în 2004 are loc implementarea proiectului SIBIMOL – sistem integrat al bibliotecilor informatizate din R. Moldova, precum și participarea la realizarea programului *Memoria Moldovei*, tot în acest an a fost dat în folosință un nou local pentru Serviciul de referințe bibliografice, anexă construită în locul unei terase adiacente sălii de catalogare. Astfel, Biblioteca a mai câștigat un spațiu de 65 m² și anume în această sală renovată, cu mobilier nou, sînt ținute prelegerile cursului *Bazele culturii informației*. În acel an au fost procurate: 44 de calculatoare, printere, scanere, 50 de mese pentru PC.

În anul 2006 este creată biblioteca digitală care conține cursuri, prelegeri, programe pentru cadrele didactice și bibliotecari. În anul 2010 a fost renovat complet sistemul de securitate antiincendiară, fiind asigurată una din cerințele fundamentale ale păstrării colecțiilor bibliotecare.

Implementarea diverselor programe bibliotecare, inclusiv și redeschiderea accesului liber la raft în toate sălile de lectură, au menirea de a facilita accesul la cărți și revistele tipărite.

Un alt aspect important este realizarea diverselor programe, activități, manifestări ce asigură accesul la informație și includ mai multe caracteristici: studierea necesităților și prevederile utilizatorilor; diversificarea și promovarea serviciilor și a programelor prestate; orientarea prioritară a bibliotecii spre și pentru utilizator, adică realizarea diverselor programe, campanii, activități, manifestări care intensifică cooperarea structurilor infobibliotecare. Studenții de la toate ciclurile și cadrele didactico-științifice beneficiază de următoarele programe:

- **Noul utilizator** – urmărește scopul de integrare a studenților în comunitatea cititorilor, promovarea

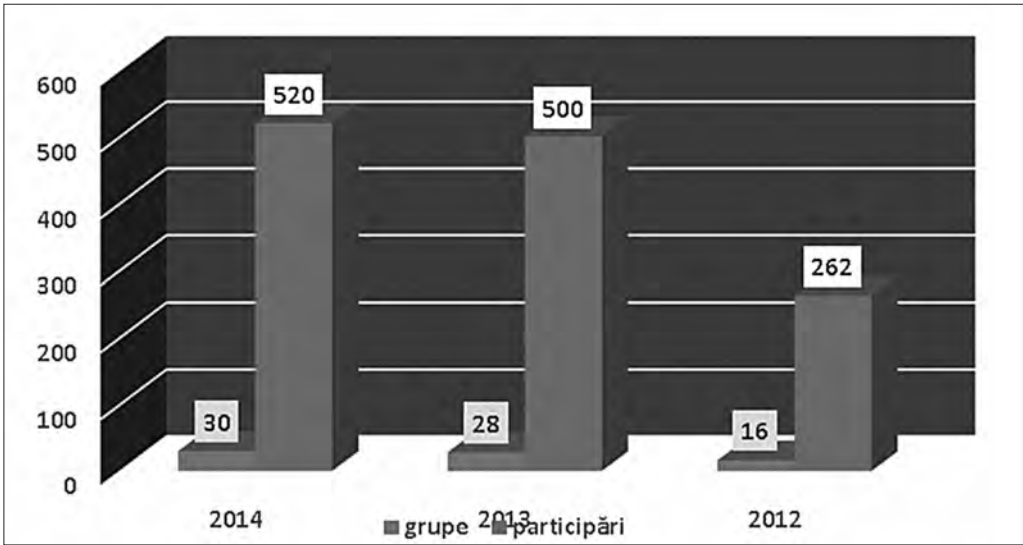
imaginii bibliotecii prin serviciile și colecțiile oferite, înlesnind orientarea în spațiul bibliotecii (studenții anului I de la secția de zi și cu frecvență redusă, elevii claselor a 10-a ale Liceului Teoretic Republican „Ion Creangă” din Bălți);

- **Cultura informației** – presupune formarea unui ansamblu de cunoștințe teoretice și abilități practice care permit identificarea unei nevoi informaționale, urmată de localizarea, evaluarea și utilizarea informației găsite. Persoanele trebuie să-și dezvolte competențele lor informaționale de-a lungul întregii vieți, dar, mai ales, în anii de studii. În conformitate cu ordinul rectorului nr. 05-596 din 26.10.2012, disciplina *Bazele culturii informației* a fost inclusă în planurile de învățământ la toate specialitățile ca disciplină obligatorie de formare a abilităților și competențelor generale, în volum de 30 de ore (1 credit) (la învățământul cu frecvență la zi – 10 ore de contact direct și 20 de ore pentru lucrul individual; la învățământul cu frecvență redusă – 6 ore de contact direct și 24 de ore lucru individual;

pentru evaluare câte 2 ore pentru fiecare grupă, indiferent de forma de studii, prin calificativul admis/respins). Toată responsabilitatea în promovarea acestei discipline a revenit Bibliotecii Științifice;

- **Zile de informare / Zilele catedrei** – în cadrul cărora se organizează expoziții tematice, informative, prezentări ale noilor achiziții, inclusiv, a materialelor bibliografice (bibliografiilor, biobibliografiilor, listelor de recomandare);
- **Zilele Bibliotecii la facultăți** – dialoguri cu utilizatorii privind sporirea eficienței, impactului și rolului Bibliotecii în mediul universitar;
- **Promotorii resurselor infodocumentare** – echipa de bibliotecari profesioniști promovează revistele informative *Achiziții recente* pentru profesori și studenți;
- **Zilele licențiatului / masterandului / doctorandului** – o activitate de formare a culturii informației în grup. Sînt invitați licențiați, masteranzi, coordonatori științifici. În cadrul lunarului (12 februarie – 12 martie) 2014 au participat 30 de grupe (16 întîlniri) de tineri cercetători (în număr de 520) care s-au documentat asupra oportunităților oferite de Bibliotecă în cercetare și prezentare a rezultatelor științifice. Astfel, au fost organizate nouă expoziții tematice, consultate 2200 de documente, baze de date la domeniile de cercetare, normele-standard prevăzute pentru întocmirea referințelor bibliografice și citărilor la lucrări științifice. Diagrama reprezintă realizările comparative ale lunarului în ultimii trei ani [16];
- **Manifestări culturale** – informarea utilizatorilor prin acțiuni culturale și științifice: expoziții de cărți, reviste bibliografice, lansări de carte,

conferințe, expoziții eveniment, spectacole literare, seminare, discuții etc. În cadrul ședințelor Salonului literar-muzical, Pridvorul Casei, Clubul ONU Nord, Bibliospiritus se produc manifestări de anvergură, prezentarea cărților profesorilor universitari, scriitori, edituri etc. Manifestările culturale s-au desfășurat pe mai multe paliere: expoziții tradiționale, expoziții online științifico-didactice, științifice, cultural-muzicale, TV clipuri tematice consacrate zilelor naționale, internaționale, mondiale, prezentări de carte tradiționale și în Power Point, lansări de carte sub egida anului 2014: *Anul European pentru concilierea vieții profesionale și de familie*, *Anul European al Risipei de Alimento*, *Deceniul ONU pentru educație în spiritul dezvoltării durabile (2005-2014)*, *Deceniul internațional al programului „Apă pentru viață” (2005-2015) (2011-2020)*, *Al doilea Deceniu pentru eradicarea sărăciei*, *Deceniul biodiversității*, *Anul*

Matcovschi în Republica Moldova. Pentru popularizarea publicațiilor aflate în colecțiile Bibliotecii s-au organizat 406 expoziții tematice, au fost expuse 18 821 de documente și împrumutate 32 771 de volume.

Rentabilitatea bibliotecii este construită prin munca eficientă ce constituie crearea grupurilor de profil în vederea aplicării managementului participativ și responsabilizării bibliotecarilor [15].

Deschiderea spre inovație și creativitate evoluează vertiginos, constituind

în epoca globalizării, în era progresului tehnologiilor informaționale și comunicaționale un avantaj al competitivității în orice domeniu. Conform prevederilor IFLA-UNESCO, serviciile bibliotecare și informaționale joacă rolul de poartă deschisă spre cunoștințe și cultură. Astăzi biblioteca noastră este o structură modernă, capabilă să ofere diverse servicii calitative utilizatorilor, orientată spre valorificarea noilor tehnologii informaționale, spre modernizarea formelor și metodelor de activitate în scopul eficientizării și satisfacerii nevoilor informaționale, a condițiilor și confortului utilizatorilor:

- **pagina web** inserează informații utile despre activitatea informațională, editorială, culturală a Bibliotecii necesară formării și documentării utilizatorilor. Web site-ul BȘ USARB este de natură educațională, care se referă la aspectele biblioteconomice și pedagogice cu elemente de Biblioteca 2.0, unde utilizatorii vor găsi informații utile pentru procesul de studiu, informații despre Bibliotecă și produsele ei în compartimentele: *Prezentare: Misiune, Biblioteca în timp, Organigrama, Colecții, Donatori, Profesional, Publicațiile Bibliotecii; Pagina utilizatorului: Servicii, Regulamente, Ghiduri / Tutoriale, Cultura informației, Cercetătorului; E-Resurse; Baze de date, Resurse tematice, Surse de referințe, Arhive științifice, Biblioteci; Noutăți: Evenimente, Achiziții noi, Abonamente, Expoziții on-line;*
- **catalogul electronic OPAC** este un segment important care a apărut în biblioteci odată cu implementarea tehnologiilor moderne. OPAC-ul este un instrument de acces al utilizatorului la fondul integral al bibliotecii, care a condus la necesitatea căutării noilor soluții pentru

realizarea depozitelor de resurse informaționale, organizarea lor, mijloace și metode de acces pentru utilizatori. Asigurând accesul intelectual al colecțiilor bibliotecii. În BȘ USARB catalogul electronic a fost implementat în anul 1989, pe parcursul următorilor ani au fost introduse prin retroconversie publicațiile cele mai solicitate din colecțiile Bibliotecii. Actualmente catalogul electronic al Bibliotecii include circa 401 000 de înregistrări: cărți, publicații periodice, materiale AV (discuri, audio-video casete, slide-uri, filme și microfilme), documente electronice (CD și DVD), ceea ce constituie 73 % din toate titlurile de documente deținute de Bibliotecă, inclusiv full-texte ale lucrărilor cadrelor didactice și bibliotecarilor, precum și o bază de date analitică (circa 120 mii) articole din publicații în serie și culegerii. Este o unealtă indispensabilă în munca de cercetare și informare a cititorilor. Utilizarea tuturor posibilităților actuale ale catalogului (cererea și rezervarea publicațiilor, editarea listelor etc.), precum și modernizarea în continuare a facilităților sale vor face să devină și mai preferat de cititori. Asistența bibliografică instituită la Biblioteca Științifică USARB și-a căpătat pe parcursul anilor o autoritate largă în mijlocul utilizatorilor. Catalogul OPAC este expus pe site la adresa <http://tinread.usarb.md:8888/tinread/tinread.jsp>. În spațiile Bibliotecii Catalogul OPAC poate fi consultat în sala de referințe bibliografice și în sălile de lectură [17];

- **repozitoriul ORA-USARB** este o arhivă electronică a documentelor științifice, educaționale, de reglementare, elaborate de către cadre-

le didactice și bibliotecarii USARB. Adresa repozitoriului pe internet: <http://libruniv.usarb.md:8080/jspui/>.

În anul 2013 Biblioteca Științifică USARB a inițiat repozitoriul instituțional, care are drept scop promovarea imaginii și vizibilității produsului științific al cercetătorilor USARB prin expunerea lucrărilor în acces deschis. La momentul actual arhiva inserează 516 lucrări, semnate de 114 autori și reprezintă 664 de subiecte. Au fost descărcate 25 139 de fișiere în formatul PDF, 55 690 vizualizări colecției [18].

Politica instituțională a Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți privind accesul deschis a fost aprobată de Senatul USARB în anul 2015. Senatul USARB propune de a aproba *Politica de acces deschis*, după cum urmează.

Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți recunoaște importanța strategică a accesului deschis la informație pentru disseminarea cunoștințelor științifice în spiritul promovat de *Inițiativa Accesului Deschis de la Budapesta* (2002); *Declarația de la Bethesda privind Accesul Deschis la Publicații* (2003); *Declarația de la Berlin privind*

Accesul Deschis la cunoștințe în domeniul științei și științelor umanitare (2003); *Codul cu privire la știință și inovare al Republicii Moldova* (2004); *Recomandările UE* (Petiția, 2007); *Principii obligatorii privind accesul public la rezultatele cercetărilor finanțate de Consiliul European de Cercetare (European Research Council)* (2008); *Proiectul pilot al Comisiei Europene (Science in Society) în programul-cadru pentru cercetare (PC7)* (din 2008):

- **biblioteca digitală** este „depozitul” de informații și documente stocate în format digital și reprezintă calea de transfer dinspre biblioteca tradițională spre cea virtuală. Creată în anul 2006, conține cu precădere lucrările profesorilor universitari (manuale, note de curs, culegeri de exerciții, curriculumuri) și ale Bibliotecii (monografii, bibliografii și biobibliografii, anuare, cataloage, dicționare, buletine informative, materiale ale conferințelor, colocviilor etc.). Cele 718 documente prezentate în formatul PDF sînt structurate pe domeniile științei, conform Clasificării Zecimale Universale, interior în ordinea alfabetică după autori și titluri [19];
- **expozițiile on-line *Achiziții recente***, în colecția Bibliotecii anii 2007-2015: expunere lunară cu prezentarea descrierii bibliografice, coperte digitizate, adnotări ce oferă informații pertinente privind achizițiile pe domenii;
- **expozițiile tematice on-line** – punți de comunicare virtuală, comunică idei care ajung în direct la utilizator. Sînt lucrări de artă și au puterea să genereze un impact puternic asupra vizitatorilor on-line, fiind în același timp și o sursă de inspirație pentru profesori, studenți, bibliotecari. Acesta este de fapt scopul: de

a informa, de a inspira și de a motiva utilizatorii să citească, să învețe, să cunoască. Anual se organizează peste 26 de expoziții on-line;

- **serviciul *Întrebă bibliotecarul*** (<http://libruniv.usb.md/srb/intreaba.htm>) este un serviciu oferit prin intermediul paginii web (unde oricine are posibilitate de a contacta interactiv bibliotecarii de referințe ai Bibliotecii pentru soluționarea unor solicitări cu referire, în cea mai mare parte, la bibliografii de

proporții mici la diverse teme de cercetare sau de răspunsuri la întrebări simple, factografice prin consultarea catalogelor bibliotecii sau publicațiilor de referințe [19, p. 192-196]. În anul 2014 s-a înregistrat o creștere a referințelor la distanță prin intermediul Serviciului *Întrebă bibliotecarul*, accesibil pe site-ul Bibliotecii (2636 de vizualizări), au fost recepționate 87 de cereri;

- **rubrica pentru cercetători *Utilizatorul*** poate accesa de la distanță

Întrebă bibliotecarul/Cartea de vizită

- **Vă invităm la comunicarea virtuală pe web: Feedback- Întrebă bibliotecarul/Cartea de vizită**

Rubrica: CERCETĂTORULUI pe site
<http://libruniv.usb.md/cercet/cercet.htm>

Studentul poate accesa de la distanță informația plasată pe site:

Ghidul prezintă informații despre documentarea bibliografică, referința bibliografică și posibilitățile ei de identificare a documentelor, elementele principale ale referinței bibliografice, modalitățile de citare. Este dotat cu un glosar ce ține de termenii și definițiile ghidului.

Reguli pentru prezentarea referințelor bibliografice și citarea resurselor de informare : Ghid practic / Bibl. Șt. a Univ. de Stat „Alecă Russo” din Bălți ; alcăt. : Ana Nagherneac ; red.-resp. : Elena Harconița ; design / cop. / tehnored. : Silvia Ciobanu, Tatiana Prian. – Bălți, 2012. – 44 p. – (Cultura informației). – ISBN 978-9975-50-092-0 ; http://tinread.usb.md/8888/tinread/fulltext/bsu/reguli_referinte.pdf

informația plasată pe site. Ghidul plasat prezintă informații despre documentarea bibliografică și posibilitățile ei de identificare a documentelor, elementele principale ale referinței bibliografice, modalități de citare. Este dotat cu un glosar conținând termeni și definițiile ghidului. Reguli de prezentare a referințelor bibliografice și citarea resurselor de informare;

➤ **Formularul DSI (Diseminarea selectivă a informației)** (<http://libruniv.usb.md/dsi/formular-dsi.htm>). Informarea personală are drept scop acoperirea informațională a cercetării științifice a profesorilor Universității. Informația a fost selectată din documentele primare noi achiziționate de Bibliotecă, din resurse tradiționale (*Bibliografia Națională a R. Moldova, Bibliografia Națională*

BSU BIBLIOTECA ȘTIINȚIFICĂ
 A UNIVERSITĂȚII DE STAT „ALECU RUSSO” DIN BĂLȚI

PREZENTARE PAGINĂ UTILIZATOR E-RESURSE NOUȚĂȚI Feedback CONTACT

ACASĂ CATALOG

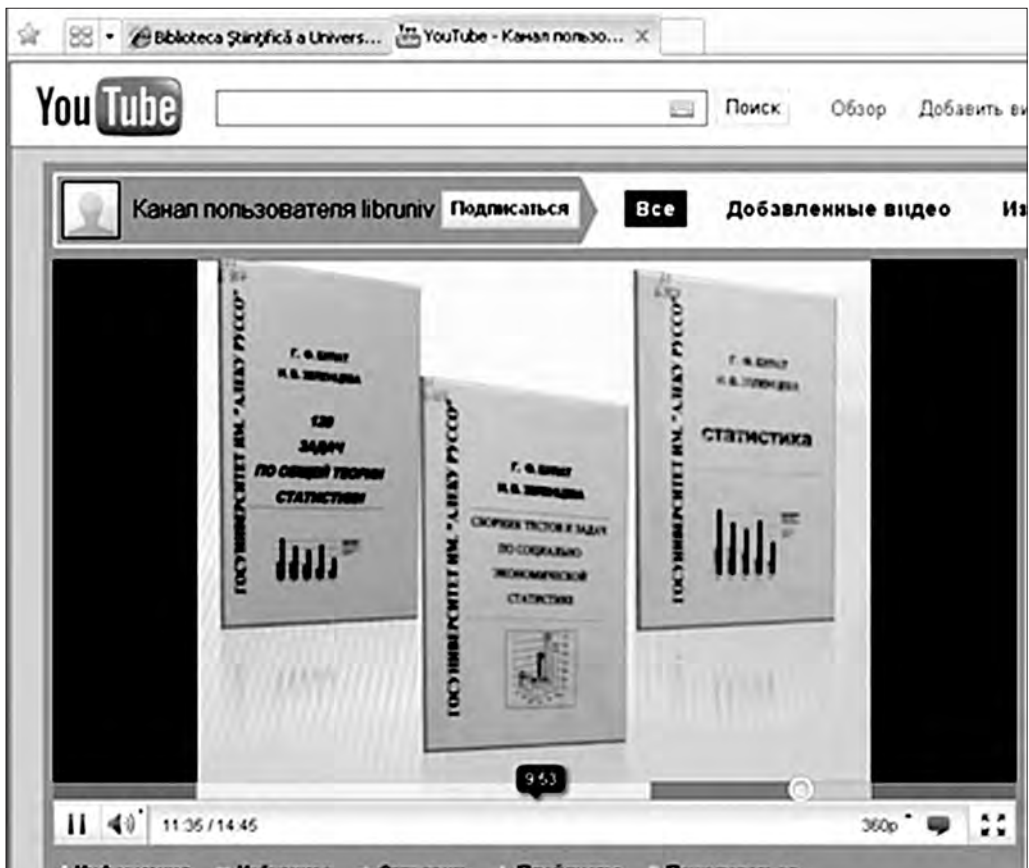
BIBLIOTECA DIGITALĂ

Calitatea Bibliotecii

REVISTE UNIVERSITARE

FORMULAR DSI (Difuzarea selectivă a informației)

* Numele și prenumele	<input type="text"/>
	Categorie utilizator <input type="text"/>
	Facultatea de <input type="text"/>
	Catedra de <input type="text"/>
* adresa e-mail / telefon contact	<input type="text"/>
* Tema de cercetare	<input type="text"/>
	Scopul <input type="text"/>
Termeni	<input type="text"/>
Data	17-Noiembrie-2015
Introduceți codul din imagine	<input type="text"/> 1298 <input type="text"/>

a României, bibliografii cu referate ale IISȘ (ИНИОН) de la AȘ din Rusia) și electronice (site-uri ale bibliotecilor din țară și de peste hotare, site-uri cu informații tematice, baze de date);

- **expozițiile tematice organizate pe platforma YouTube** – o formă atractivă de informare și comunicare cu utilizatorii sînt plasate și pe siturile de socializare la care este conectată Biblioteca: Facebook, Twitter, Slideshare, Calameo, Issuu, Google+;
- **rețele de socializare.** Pentru a fi mai aproape de utilizatori și a oferi servicii de calitate, Biblioteca în anul 2010, și-a creat spațiul său în rețele de socializare sus-numite: în anul 2012 – Biblioteca USARB își

deschide un profil în rețelele sociale (Delicious, Pinterest). Prin rețele Biblioteca își promovează produsele și serviciile, asigurînd conexiunea rapidă dintre potențialul utilizator și „produse” printr-un click în regim on-line non-stop. Acest mijloc modern de comunicare oferă numeroase beneficii utilizatorilor: 1) utilizatorul poate fi la curent cu activitățile Bibliotecii, devenind prietenul ei în comunitatea de pe rețele; 2) anume rețelele constituie interacțiunea directă dintre utilizator și Bibliotecă și un mediu ieftin de promovare a informațiilor, evenimentelor din Biblioteca Științifică a USARB [20];

- **crearea a șase bloguri ale sălilor de lectură și oficiilor.** Scopul proiectului

tului: prin blogurile Bibliotecii mai aproape de utilizator: 1) utilizarea mai relevantă a instrumentelor de comunicare oferite de internet; 2) amplificarea dialogului virtual bibliotecar-utilizator, Biblioteca-facultatea; 3) partajarea conținuturilor educaționale în regim non-stop; 4) studierea necesităților consumatorului și extinderea implicită a ofertei. Obiectivul general este crearea / întreținerea blogurilor în punctele de servire ale Bibliotecii: 12 săli de lectură / 4 săli de împrumut [21];

- **resursele informaționale ale Bibliotecii** sînt completate cu accesul la cele 56 de baze de date naționale și străine, care conțin nu numai bibliografii, abstracte, sinteze, dar și full-texte: *MoldLex (Legislația Republicii Moldova)*; EBSCO (peste 18 200 de titluri de documente științifice electronice în limba engleză cu traducere în 35 de limbi ale lumii, inclusiv în limba română); *SpringerLink* (asigură accesul la 1493 de reviste cotate ISI), *EBookshop* – publicații oficiale ale UE; *www.eifl.net*, *IOP Science*, *BioONE*, *Edward Elgar Publishing*, *Cambridge Journals Online*, *IMF eLibrary*, *Nature Publishing Group Journals*, *Oup Online Products*, *Royal Society Journals and Archive*, *Emerald*, *DOAJ*, *Baza de date a ONU*, *Documentele UE*, *Comisia Europeană*, *Open Knowledge Repository World Bank*, *E-LIS*. *Polpred* etc.

Programe aplicative cu acces local:

- **baza de date Înregistrări muzicale** (în formatul MP3) a fost lansată în Biblioteca Științifică a USARB în anul 2005 de către Centrul informatiza-

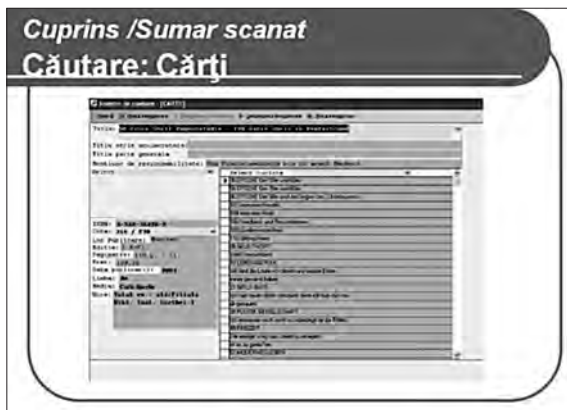
re și Oficiul documente muzicale. Ideea de a forma această bază de date a apărut din necesitatea de a folosi mai eficient colecția de materiale audio-video. Este o bază de date autonomă care conține circa 231 de CD, incluzînd 1842 de titluri, 135 de discuri de vinil (cu 3361 de titluri), care se pot audia de la toate PC înzestrate cu căști. Baza dată are o mulțime de facilități și avantaje: MP3-urile sînt de calitate, poți intra în posesia melodiei dorite într-un timp scurt, poți audia albume vechi, care nu se mai găsesc pe piață, poți selecta doar melodiile dorite, poți alege artistul după genul muzical sau titlurile melodiilor / albumelor;

- **baza de date locală MS – Acces sumar scanat**, lansată în anul 2003, este o bază de date autonomă care conține circa 942 de sumare digitizate ale revistelor și cărților în limbile engleză, germană, franceză și rusă. Din colecția Oficiului documente în limbi străine au fost selectate 250 de titluri de cărți (35 655 de articole) și 33 de titluri de reviste (692 de numere, 26 006 articole), cuprinzînd și Colecția Institutului Goethe, Fondul Wilhelmi, colecțiile din 100 000 cărți pentru Republica Moldova, Proiectul JDP SUA, Univer-

sitatea Fresno, California, SUA, etc. Necesitatea unei astfel de baze a apărut odată cu schimbările informaționale și dorința de a primi un răspuns cât mai rapid și precis la orice întrebare. Deci, scopul elaborării bazei de date *Sumar scanat* este de a oferi posibilitate utilizatorilor de a găsi cât mai rapid informația necesară din cărți și perioade în limbi străine;

- **teleinformații:** informarea cititorilor se face printr-un *Breviar informativ*, dar cele mai incitante au devenit de câțiva ani *Teleinformațiile*. La televizorul din hol studenții recepționează informații privind structura și serviciile Bibliotecii, programul manifestărilor științifico-culturale, foto-eseuri ale manifestărilor promovate, video-clipuri cognitive și de loisir;
- **inaugurarea Sălii de lectură virtuală a Bibliotecii electronice a tezelor de doctor** din colecția Bibliotecii de Stat din Rusia (10 posturi licențiate), acces la 760 000 de teze de doctor și autoreferate;
- **blogul Filialei BIN** (<http://filialabrm-bin.blogspot.md>). Un aspect revelator care vine să impulsioneze demersul bibliotecilor din nordul R. Moldova este instituirea / crearea Filialei Bălți a Asociației Bibliotecarilor din Republica Moldova cu sediul la Biblioteca Științifică Universitară. Conform articolului 23 al *Statutului ABRM*, filialele ABRM se organizează după criteriile teritorial sau departamental și pot alege la Adunarea generală a membrilor ei un împuternicit care le reprezintă în Consiliul ABRM. Până în toamna anului 2006, la Bălți activau două filiale: a Bibliotecii Științifice a Uni-

versității de Stat „Alec Russo” și a Bibliotecii Municipale „Eugeniu Coșeriu”. Bibliotecarii din învățământul preuniversitar rămâneau în afara Asociației. Conferința ABRM (din 3-4 octombrie 2006), apelul președintelui Asociației, precum și solicitarea informațiilor privind activitatea filialelor a impulsionat decizia de a constitui o singură Filială a bibliotecarilor din Bălți, cu sediul la Biblioteca Universitară. Filiala a unit 134 de bibliotecari din municipiu: 72 bibliotecari universitari; 30 din bibliotecile publice; 26 din bibliotecile școlare; patru din bibliotecile de colegiu; doi din școlile profesionale [21, p. 135];

- **crearea unui nou program *Statistica BŞ USARB*** de evidență a indicilor principali de deservire a utilizatorilor.

Toate aceste programele aplicative (*Admiterea; Permise de intrare; Barcode curente; Barcode – retroconversie; e-Buletine intrări recente*), elaborate în sprijinul activității bibliotecare urmăresc același scop – de a înlesni munca de rutină a bibliotecarilor și a le face cât mai mult timp, pe care să-l consacre utilizatorului [22].

În anul 2013 a fost lansat proiectul *Information Services for Improvement Study Quality, MISISQ: Proiect TEMPUS* câștigat împreună cu șase biblioteci universitare în

valoare de 1,2 mln €, ceea ce va permite timp de doi ani diversificarea și modernizarea serviciilor informaționale pentru un învățământ de calitate. Creșterea vizibilității USARB s-a produs și prin *înregistrarea lucrărilor universitarilor bălțeni în Biblioteca digitală – 500 de lucrări, Arhiva electronică instituțională – ORA USARB – 307 înregistrări, Open Library – 238 și Calameo – 160. 19 surse electronice, elaborate de bibliotecarii USARB au fost incluse în ediția a doua a volumului *Privire de ansamblu asupra resurselor privind Cultura informației la**

nivel mondial, apărut sub egida UNESCO în acest an la Paris (668 pagini) (*List of Selected Information Literacy Resources Available in the Romanian (Română) Language in the Republic of Moldova / prepared by: Lilia Tcaci // Overview of Information Literacy Resources Worldwide / by Forest Woody Harton Jr. – 2nd ed. – Paris, 2014. – P. 530-540. – Disponibil: <http://infolit.org/wp-content/uploads/2014/10/UNESCO-IL-ResourcesEd.2.pdf>).*

Printre realizările instituției, se numără organizarea, în premieră, la Biblioteca Științifică a Conferinței anuale a Asociației Bibliotecarilor din Republica Moldova, cu genericul *Instruirea continuă – cerință inerentă a Societății Informaționale și a Cunoașterii*. La această conferință au participat peste 200 de bibliotecari din diferite tipuri de biblioteci din R. Moldova și România.

Bibliotecile rămân a fi instituții ale prezentului și viitorului. Nu se poate vorbi astăzi despre pregătirea specialiștilor fără a te referi la

componenta ei informațională. Biblioteca noastră este recunoscută în calitate de partener de studii și de cercetări științifice, sîntem concepuți drept intermediari între consumatori și informații. Statisticile indică o scădere, dar aceasta nu înseamnă că nu mai este nevoie de bibliotecă: studenții vin, găsesc informații, le printează, le xero-copiază, le scot pe stick, află pe net adresele celor mai credibile site-uri și pleacă. Alții ne vizitează rețelele de socializare, ne vizitează pe cale virtuală fiindcă bibliotecarul știe cum să dirijeze cu rețelele de socializare pentru succesul instituției sale. Unii însă se rețin, dorind să rămîna și după ora închiderii. Multor grupe studențești le place să facă cursurile și seminariile la Bibliotecă. Tot aici au loc întîlnirile cu scriitorii, cu alte personalități remarcabile, cu reprezentanții diverselor organizații internaționale. În calitate de Centru biblioteconomic, instituția a asigurat metodologic activitatea bibliotecilor patronate (a colegiilor pedagogice din Lipcani și Soroca), de 10 ani sînt colectate și structurate datele statistice ale cca 600 de biblioteci școlare din 15 raioane din nordul R. Moldova și din municipiul Bălți, informații finale fiind prezentate Ministerului Educației (<http://www.edu.gov.md/ro/content/activitatea-bibliotecilor-din-invatomint>).

Datorită diversității sporite a mediului extern, bibliotecile au opus o varietate de modele organizaționale, reacționînd nu numai la schimbările sociopolitice și economice, dar, de asemenea, modificînd propriile obiective și valori, logistica instituțională, resursele informaționale, serviciile și produsele bibliotecare pentru contingentul lor de utilizatori. Făcînd abstracție de pasivitate, bibliotecarii mereu întreprind măsuri active pentru o organizare excelentă, amenajarea spațiilor de lectură adecvate, pentru acumularea fondurilor documentare valoroase și utilizarea noilor tehnologii informaționale /

comunicaționale în vederea interconectării, cooperării și partajării resurselor / activităților cu structuri similare naționale și internaționale. Crearea valorilor Bibliotecii Universitare de la Bălți a început în secolul XX: formarea profesională a bibliotecarilor, colecțiile, cultura organizațională, normele, cunoștințele utilizatorilor, luate împreună, sporesc performanțele noastre. Sperăm că cele șase caracteristici ale culturii organizaționale, vor influența benefic instituția noastră:

- autonomia – gradul de responsabilitate și independența bibliotecarilor;
- normele și regulile de evaluare a bibliotecarului;
- suportul – gradul de asistență și facilitățile oferite de manageri subordonaților săi;
- gradul de identificare a angajaților cu organizația sau domeniul profesional;
- recompensarea performanțelor – distribuția diferențiată a supli-

mentelor financiare în corespundere cu performanțele și contribuțiile personale;

- gradul în care angajații sînt încurajați să fie agresivi în sensul bun al cuvîntului, inventivi și căutători de riscuri.

Viitorul Bibliotecii noastre depinde de modul în care vom menține actuale colecțiile, cît de eficient vor fi utilizate tehnologiile informaționale și comunicaționale și cît de calitative și diverse vor fi serviciile bibliotecare din perspectiva utilizatorului de web 3.0, cît de necesare și de atractive vor fi produsele bibliotecare [14, p. 30].

Biblioteca Științifică a USARB – instituție inovațională (chestionar)

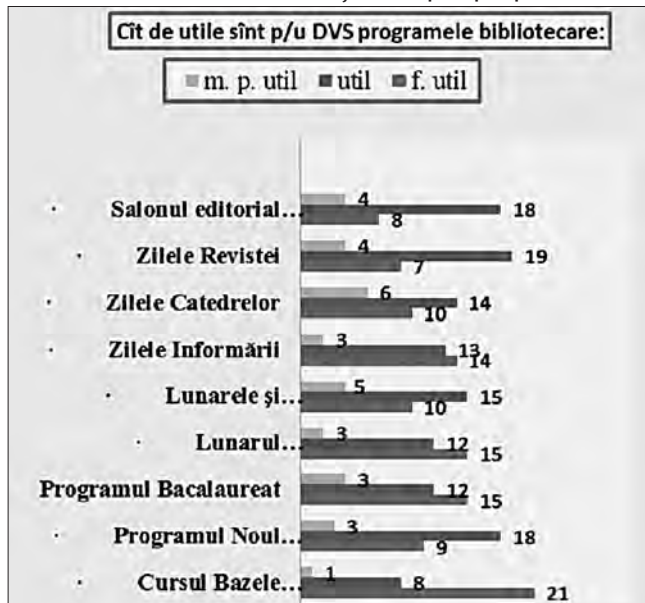
Astăzi o bibliotecă, ca orice altă organizație, poate să existe și să se dezvolte numai dacă reușește să-și satisfacă consumătorii (utilizatorii). Aceasta înseamnă concentrarea asupra utilizatorului pentru a-i cunoaște nevoile și preferințele și a-i satisface direct și imediat necesitățile, fiindcă utilizatorul este „elementul patrimonial” al unei biblioteci și trebuie cunoscut, înțeles, cultivat și tratat ca partener.

Pentru a asigura performanțe, biblioteca își focalizează eforturile pe satisfacerea necesităților utilizatorilor actuali, furnizînd fiecăruia informația de care are nevoie în forma pe care o dorește, informație pertinentă, profundă și competitivă cu exigențele lumii informaționale de azi. Motivată ca utilizatorul să obțină documentarea dorită prin diversitate de servicii oferite, instituția a încercat să identifice opinia lor vizavi de activitatea inovațională a bibliotecii, scop propus la realizarea acestui studiu.

În luna octombrie 2015 în Biblioteca Științifică USARB a fost aplicat un chestionar cu un eșantion de 30 de subiecți, prin care ne-am dorit să studiem opiniile și preferințele privind serviciile inovaționale, să aflăm dacă sînt cunoscute și utilizate de către utilizator; să aflăm dacă este Biblioteca USARB o instituție inovațională.

Scopul sondajului: de a studia și a determina ce servicii inovaționale oferite de BȘ USARB cunosc utilizatorii chestionați, cît de utile sînt pentru ei, care sînt avantajele și ce sugestii privind îmbunătățirea serviciilor inovaționale pot propune.

Obiectivele și sarcinile sondajului:

- analiza avantajelor utilizatorilor privind serviciile inovative;
- determinarea divertismentului de servicii inovative oferite de BȘ USARB;
- utilitatea acestora în procesul de instruire și cercetare;
- sugestii privind îmbunătățirea serviciilor inovative.

Metoda de cercetare a fost utilizată ancheta, în baza unui chestionar, pe un eșantion de 30 de subiecți, care a cuprins câteva întrebări închise, cu mai multe variante de răspuns, dar și spațiu liber destinat opiniilor și sugestiilor, constituind un mecanism de identificare a eficienței și eficacității serviciilor inovative prestate de către bibliotecă.

1. Analizînd răspunsurile utilizatorilor chestionați constatăm că 17 persoane consideră inovația o îmbunătățire a serviciilor; șapte respondenți numesc inovația ca o idee; cinci persoane cred că este o schimbare; și doar unul este de părerea că inovația reprezintă o transformare ce im-

plică inițiative individuale (fig. 1). Aceste rezultate denotă faptul că utilizatorul nostru este modern, studiază într-o instituție modernă, beneficiază de servicii moderne care au o tendință spre modernizare, spre schimbare, spre îmbunătățire a serviciilor.

2. Subiecții chestionați au fost solicitați să prefigureze *Ce servicii inovative utilizați?* Respondenții au indicat că utilizează mai multe servicii inovative, în funcție de necesitate, dar din rezultatele expuse în fig. 2 se observă că: cei mai mulți intervievați utilizează pagina web a Bibliotecii (24 de persoane), dovadă că ea prezintă interes și devine indispensabilă în activitatea de informare și cercetare; precum și accesul la internet (18), Catalogul electronic (17); Biblioteca digitală (17); Serviciul *Întreabă bibliotecarul* (16); Arhiva instituțională ORA USARB (15); iar mai puțin accesate sînt serviciile: *Biblioteca pe rețele de socializare* (9 persoane); bazele de date internaționale și naționale (8); Blogul *Biblioteca Științifică în dialog cu cititorii* (6); e-buletine informative *Achiziții recente*, distribuirea prin e-mail (5); expoziții informative / tematice on-line

(4); diseminarea selectivă a informațiilor (3); *Teleinformații* (3); baze de date aplicate: *Sumar scanat*, înregistrări muzicale în MP3 (2). Putem remarca că serviciile cele mai des accesate denotă utilitatea lor pentru utilizator și convingerea că aceste servicii inovative creează un mediu prielnic pentru studiu și informare, satisfăcând în mare parte necesitățile.

3. *Cît de utile sînt pentru Dvs. programele bibliotecare?* Analizînd răspunsurile utilizatorilor despre cele mai utile programe bibliotecare, menționăm că cursul *Bazele culturii informației* se plasează pe locul întîi, unde 21 de respondenți îl consideră foarte util; opt respondenți numesc cursul util și doar un respondent apreciază cursul mai puțin util. După cum vedem acest curs este considerat cel mai eficient suport de formare a culturii informaționale a studentului, fiind o sursă primară de informare și formare. Despre aceasta ne vorbesc și rezultatele investigației sociologice *Biblioteca Științifică și transferul de informație către utilizatori*, realizat în anul 2010 de către serviciile Marketing și activitatea editoriale și Cercetări și asistență de specialitate.

Urmează programele *Bacalaureat* și *Lunarul licențiatului / masterandului / doc-*

torandului cu următoarele date: 15 respondenți consideră aceste două programe foarte utile; 12 respondenți consideră programele utile; și doar trei respondenți consideră aceste programe mai puțin utile.

Anume aceste date ne demonstrează organizarea și promovarea programului *Lunarul licențiatului / masterandului / doctorandului* ce formează competențe informaționale ale profesorilor, masteranzilor, doctoranzilor, promovează accesul la bazele de date locale, naționale și internaționale, iar programul *Bacalaureat* a prevăzut expunerea în sălile de lectură specializate a expozițiilor, care au înglobat curriculumuri, manuale, cursuri, teste, exerciții, culegeri, metodici, ghiduri, bibliografii, în special, pentru utilizatorii noștri cu scopul de a le satisface nevoile informaționale.

Zilele informării: 14 respondenți consideră acest program foarte util; 13 sînt de părerea că este util și doar trei respondenți cred că este mai puțin util.

Lunarele și săptămînile tematice și zilele catedrelor demonstrînd următoarele rezultate: zece respondenți s-au dat cu părerea că aceste două programe sînt foarte utile pentru utilizatori, 15 cred că sînt utile

și doar cinci respondenți consideră aceste programe mai puțin utile.

Programul *Noul utilizator*, Salonul editorial *Contribuții științifice și didactice ale universitarilor bălțeni*, Zilele revistei cu următoarele statistici: nouă respondenți cred că aceste programe sînt foarte utile; 18 utile; și doar trei mai puțin utile. Răspunsurile la aceste întrebări au îndreptățit așteptările, deoarece tehnologiile informaționale evoluează în permanent, programele bibliotecare asigură un nivel de instruire corespunzător utilizatorilor în privința folosirii acestor tehnologii și devin strict necesare.

4. La întrebarea *Care sînt avantajele serviciilor inovative?*, răspunsurile denotă următoarele: 28 de respondenți consideră că avantajul serviciilor inovative este accesul rapid la informație; nouă respondenți consideră că avantajul serviciilor inovative este că economisesc timpul utilizatorului; 12 respondenți consideră că avantajul serviciilor inovative este căutarea eficientă și calitativă a informației; 14 respondenți consideră că avantajul serviciilor inovative este posibilitatea informării oriunde și la orice oră.

Avantajele serviciilor inovative sînt multiple și observăm că și cititorii noștri sînt receptivi, dovadă o constituie chiar răspunsurile din chestionar. *Accesul rapid la informație și Posibilitatea informării oriunde și la orice oră* prevalează pentru utilizator, fiindcă datorită resurselor inovative crește calitatea informațiilor, dar și o mai bună regăsire a lor, se mărește eficiența și se asigură o exploatare mai bună a serviciilor, economisind timpul utilizatorului, îmbunătățind procesele de lucru ale Bibliotecii.

5. Opiniile și sugestiile la itemul *Ce inovații lipsesc în Biblioteca Științifică USARB?* Din analiza datelor rezultă că majoritatea respondenților conștientizează și apreciază importanța serviciilor inovative oferite

de BȘ USARB și nu necesită alte inovații venind cu următoarele puncte de vedere: „Sînt parcă de toate, dar cu cît mai multe cu atît mai bine”; „Sînt toate cele necesare pentru studii”; „Totul este bine”; „Sînt de toate”; „Este tot ce trebuie”; „Nu lipsesc inovațiile.” Cîțiva respondenți au menționat lipsa următoarelor servicii inovative: *Cărți electronice, Servicii de scanare, Xerox color, Wi-Fi în tot spațiul bibliotecii* și, desigur, calculatoarele mai performante prin sălile de lectură.

Concluzii

Managementul inovațional reprezintă o parte componentă a managementului de bibliotecă ce contribuie la:

- optimizarea structurii bibliotecii sub impactul noilor tehnologii;
- evaluarea impactului inovațiilor tehnologice asupra proceselor și oportunităților infodocumentare tradiționale;
- realizarea controlului privind respectarea instrucțiunilor tehnologice;
- implementarea serviciilor inovative care au devenit în perioada 2000-2015 foarte frecvent accesate și utilizate de utilizatori.

Aceste mijloace moderne de utilizare oferă numeroase beneficii utilizatorilor: acces rapid la informații, varietăți de căutare a informației (fie prin accesarea bazelor de date, fie prin biblioteca digitală, ORA USARB și multe altele). Ca orice om, utilizatorul are dreptul la opinie, dreptul de acces la toate tipurile de servicii inovative informaționale, la activități creatoare și intelectuale. Biblioteca și bibliotecarii susțin și promovează principiile libertății intelectuale și oferă acces nelimitat la informații prin diverse resurse inovative, ținînd cont în foarte mare măsură de preferințele lor.

Generalizînd rezultatele obținute în urma acestui chestionar, am constatat că

Biblioteca Științifică a USARB este o instituție inovatoare care știe să asigure acces rapid la resursele infodocumentare pentru studenți, elevi, cadre didactice, cercetători, oferind servicii modernizate bazate pe noile tehnologii în vederea creșterii calității procesului de instruire și cercetare științifică. Serviciile de calitate orientate către utilizatori sînt niște principii de bază ale managementului oricărei instituții bibliotecare la etapa actuală. Iar calitatea serviciilor creează în mare parte imaginea bibliotecii. Acest fapt ne demonstrează rezultatele acestui sondaj privind utilitatea serviciilor inovative, programele bibliotecare și avantajele acestora. În final, putem constata că majoritatea utilizatorilor sînt mulțumiți de serviciile inovative implementate în bibliotecă și suntem convinși că fiecare serviciu inovativ își găsește utilizatorul său fidel.

Managementul inovativ este o idee al cărei timp a sosit pentru toate tipurile de biblioteci [23].

Referințe bibliografice

1. KULIKOVSKI, Lidia. *Inovația în management – soluția schimbării în domeniul infodocumentar: introspecție teoretică*. În: *Conferința științifică națională cu participare internațională. Creșterea impactului cercetării și dezvoltarea capacității de inovare dedicată aniversării 65 de la fondarea Universității de Stat din Moldova 21-22 septembrie 2011*. Chișinău : Ed. CEP USM, 2011, pp. 127-129. ISBN 978-9975-71-136-4.
2. HARCONIȚA, Elena; MIHALUȚA, Lina. *Potențialul inovativ al Bibliotecii în sprijinul comunității universitare* [on-line] [accesat 11 oct. 2015]. Disponibil: http://www.slideshare.net/Dib_ulim/harconita-elena-mihaluta-lina?fb_action_ids=607477035989042&fb_action_types=slideshare%3Adownload
3. HRIȘCEV, Eugeniu. *Managementul inovativ*. Chișinău : Ed. ASEM, 2001, pp.12-24. ISBN 997-575-124-5.
4. KULIKOVSKI, Lidia. *Biblioteci versus inovații*. În: *BiblioPolis*. 2009, nr. 1, p. 33-36.
5. PETRESCU, Ion; KOVESI, Eduard. *Introducere în teoria și practica de management inovativ*. – Sibiu: Ed. Alma-Mater, 2007. – 267 p. – ISBN 978-973-632-388-1.
6. STOICA, Ion. *Sensul schimbării*. În: *Biblioteca*. 2006, nr. 8-9, p. 236-238.
7. HAMEL, Gary, BREEN, Bill. *Viitorul managementului*. București : Ed. Publica, 2010. 338 p.
8. SCORPAN, Violeta. Realizarea procesului inovativ în bibliotecă: tendințe spre o dezvoltare durabilă. În: *Conferința științifică internațională "Dezvoltarea durabilă a României și Republicii Moldova în context european și mondial", 22-23 sept. 2006, Chișinău*. Chișinău : Ed. ASEM, 2006, pp. 379-382. ISBN 978-9975-75-116-2.
9. HARCONIȚA, Elena. *Rolul inovativ al bibliotecii universitare în mediul educațional modern* [on-line] [accesat 12 oct. 2015]. Disponibil: <http://www.slideshare.net/bibliotecastiintifica/rol-inov>
10. STRATAN, Elena. *Virtualizarea comunicării cu utilizatorii Bibliotecii*. În : *Colloquia bibliothecariorum Faina Tlehuci – 90 de ani de la naștere*, ed. a 1-a, 23 febr. 2013. Bălți, 2013, pp. 170-175. ISBN: 978-9975-931-89-2.
11. MIHALUȚA, Lina; STRATAN, Lena. *Proiectul anului: Prin blogurile bibliotecii mai aproape de utilizatori. Blogul Filialei BIN – Biblioteci de învățămînt din Nord ale ABRM*. În: *Tradiție și inovare în cercetarea științifică*, ed. a 3-a : *Materialele Colloquia Professorum*, 12 oct. 2012. Bălți, 2014, pp. 135-143. ISBN 978-9975-50-144-6.
12. KULIKOVSKI, Lidia. *Competențe pentru bibliotecarii de azi. Abordări conceptuale, concretizări naționale în contextul perfecționării profesionale*. În: *Probleme actuale ale teoriei și practicii biblioteconomice*. Chișinău : Ed. Museum, 2005, pp. 86-110. ISBN 9975-948-40-5.
13. CIOBANU, Silvia. *Utilizarea produsului bibliotecar prin rețele de socializare*. În: *Biblioteca și utilizatorul în dialog 2.0: inovație și informație pentru toți: Materialele Colloquia Professorum „Tradiție și inovare în cercetarea științifică”, 15 oct. 2011*. Bălți, 2012, pp. 80-84.
14. COSTIN, Ludmila. *Biblioteca, bibliotecarul în secolul XXI*. În: *Buletinul ABRM*. 2014, nr 2, p. 5-6. ISSN 1857-4890.

15. DEDIU, Liviu-Iulian. *Managementul serviciilor pentru utilizatori în bibliotecile contemporane*. București: Ed. ANBPR, 2012. 274 p. ISBN 978-606-92717-0-4.
16. *Dicționar de management*. Cluj-Napoca : Ed. Casa Cărții de Știință, 1999. 228 p. ISBN 973-940-472-3.
17. GHINCULOV, Silvia. *Managementul informațional în instituțiile infodocumentare*. – Chișinău : Ed. Epigraf, 2007. 112 p. ISBN978-9975-924-24-5.
18. TÎRZIMAN, Elena. *Specialiștii în biblioteconomie și știința informării – competența profesională a societății informaționale*. În: *Magazin bibliologic*. 2002, nr 2, p. 23-27.
19. ȚĂRAN, Nicolae. *Managementul inovației*. Timișoara : Ed. Amarcord, 1995. 100 p. ISBN 973-970-51-5-4.

MANAGEMENTUL CUNOȘTIINȚELOR ÎN INSTITUȚIILE INFODOCUMENTARE: CAZUL BIBLIOTECII MUNICIPALE „B.P. HASDEU”

*Angela TIMUȘ,
absolventă, USM, Științe ale comunicării și informării;
conf. univ. dr. Natalia GOIAN,
USM*

Abstract

The most important phenomenons of the development of the society: the knowledge and the organization, lead to the emergence of knowledge based on institutions, which include elements such collective intelligence, competence, group and sustainable development. The success of these institutions is due to the innovation, knowledge distribution and relations between the members of collective. The knowledge's valorification represents the quality of results. As a support for the formation and continuing professional development serve the technic of discovering by the institution of the human potential.

Keywords: *intellectual capital, culture of institution, knowledges, info-documentary management.*

* * *

„A ști că știm ceea ce știm și că nu știm ceea ce nu știm, aceasta este adevărata cunoaștere” (Confucius)

Informațiile și cunoștințele capătă o importanță tot mai mare în societatea con-

temporană, astfel devenind un potențial strategic și pentru instituțiile infodocumentare, care reprezintă principalele structuri implicate în culegerea, prelucrarea și diseminarea informațiilor.

Bibliotecile, ca structuri infodocumentare, traversează un proces de reformă ce implică regândirea propriilor servicii în raport cu această lume în schimbare, printr-o cunoaștere profesională a unor domenii indispensabile activității, inclusiv și a sistemului de management al cunoștințelor.

În majoritatea structurilor de activitate astăzi, se poate observa tendința mișcării spre structuri bazate pe cunoaștere, spre structuri flexibile care încurajează inovarea și schimbarea.

Astfel, managementul cunoștințelor a devenit un proces principal pentru toate tipurile de structuri ale societății. O societate de succes, bazată pe cunoaștere susține formarea de noi atitudini și capacități, cu un acces mult mai larg la oportunitățile de educație și de învățare permanentă, pentru a însoți schimbările